ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
ކޮމިޓީ އެންޑް ރިސަރޗް ސެކްޝަން | ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާ
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ
މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން އިންޑިއާގެ
ޓު ޓި ކޮރިންއާއި އައްޑޫއާ ދެމެދު ކުރާ ކާގޯ ފެރީ ދަތުރުތަކުން ނަގާ ފީތައް
ބޮޑުކޮށްފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ކޮމިޓީން
ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓު
ރިޕޯޓު ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
24 ނޮވެންބަރު 2021
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައި ސަ ސް ކޮމިޓީ
މި ކޮމިޓީ އުފައްދާފައިވަނީ 11 ޖޫން 2019 ގައި ބޭއްވި، 19 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 6 ވަނަ ޖަލްސާގައެވެ. މި
ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ، ދައުލަތުން ހިންގާ، ނުވަތަ ދައުލަތުން ޙިއްޞާވާ ކުންފުނިތަކާއި ވިޔަފާރި އިދާރާތައް ހިންގަމުންދަނީ،
ނުވަތަ ހިންގަނީ ހަރުދަނާ ވިޔަފާރި އުސޫލުންތޯ ބެލެމާއި، އެ އިދާރާތަކުގެ ހިންގުން އިތުރަށް ހަރުދަނާކުރުމަށް އެއިދާރާތަކުން
މަސައްކަތްކޮށްފައިވޭތޯ ބެލުމާއި، އެ އިދާރާތަކުގެ މާލީ ޙާލަތު ދަނީ އަހަރުން އަހަރަށް ހަރުދަނާ ވަމުންތޯ ނުވަތަ ނިކަމެތި
ވަމުންތޯ ބެލުމާއި، އަދި އެ އިދާރާތަކުގެ ޙިއްޞާގެ ފައިދާ އަހަރުން އަހަރަށް ދައްކަމުންގޮސްފައިވާ ގޮތް ބެލުމެވެ. އަދި
ދައުލަތުގެ ޙިއްސާވާ ކުންފުނިތަކުގެ ނުވަތަ ދައުލަތުން ޙިއްޞާވާ ވިޔަފާރި އިދާރާތަކުގެ ތެރެއިން އެކަށީގެންވާ ފައިދާ ނުލިބޭ
ތަންތަނު ން އިޞްލާޙީ ފިޔަވަޅުތައް އަޅާފައިވޭތޯ ބެލުމާއި، އަދި އަޅާފައިވާ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ނަތީޖާ ދިރާސާކުރުންވެސް ހިމެނެއެވެ.
މީގެ އިތުރުން ޕްރައިވަޓައިޒޭޝަން އެންޑް ކޯޕަރަޓައިޒޭޝަންގެ ބޯޑަށް މީހުން ޢައްޔަންކުރުމާއި ވަކިކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން މަޖިލީހުގެ
ލަފާ ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ކަންކަން ކުރުމާއި، އަދި ބޯޑުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު
އަދާކުރަމުން ދޭތޯ ބެލުމާއި ބޯޑުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް އެއްވެސް ހުރަހެއް އޮތްތޯ ބެލުމާއި، ބޯޑުގެ މަސައްކަތްތައް
ހިންގަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށްތޯ ބެލުމެވެ.
2
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައި ސަ ސް ކޮމިޓީގައި ހިމެ ނޭ މެންބަރު ން:
ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރުގެ ނައިބު
އިލްޔާސް ލަބީބު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ
ހުޅުދޫ ދާއިރާ ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާ
ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން
ޙުސައިން ޤާސިމް އިބްރާހީމް ރަޝީދު
ކެޔޮދޫ ދާއިރާ މާފަންނު މެދު ދާއިރާ
ޢަބްދު اله ވަޙީދު އަޙްމަދު ޝިޔާމް
ދިއްދޫ ދާއިރާ ނައިފަރު ދާއިރާ
ޙަސަން ޝިޔާން އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ތޮއްޑޫ ދާއިރާ ފެލިދޫ ދާއިރާ
އަޙްމަދު ޙަލީމް
މުޙައްމަދު ނާޝިޒު
ބިލެތްދޫ ދާއިރާ
ކިނބިދޫ ދާއިރާ
ޢަލީ ޙަމީދު
މުޙައްމަދު ނިހާދު
އިސްދޫ ދާއިރާ
ފޭދޫ ދާއިރާ
މުޙައްމަދު ނާޡިމް
ދަނގެތި ދާއިރާ
3
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
ފިހުރިސްތު:
ޞަފްޙާ
1. ތަޢާރުފު...: 5
2. ކޮމިޓީން މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރި ލިޔުންތަކާއި ބޭއްވި ބައްދަލުވުންތައް: 5
3. މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކޮމިޓީން ކުރިއަށްގެންދިޔަ ގޮތް 6
4. މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީން ފާހަގަކުރާ ކަންކަން 7
4.1. މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީއިން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ކަންތައްތައް: 7
4.2. މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ކަންތައްތައް: 9
4.3. ކޮމިޓީން ފާހަގަކުރާ ކަންތައްތައް.......................: 14
5. ކޮމިޓީގެ ނިންމުމާއި ކޮމިޓީގެ ހުށަހެޅުންތައް 17...
ޖަދުވަލު- 1: ހިތަދޫ ބަނދަރު އަދި ކުޅުދުއްފުށީ ބަނދަރު ތަރައްޤީކުރެއްވުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުން
ތައްޔާރުކުރައްވާފައިވާ ކޮންސެޕްޓް ޕްލޭން.
ޖަދުވަލު- 2: ހާޒިރީ ރިޕޯޓް.
4
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
1. ތަޢާރުފު :
މި ރިޕޯޓަކީ، މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން އިންޑިއާ އާއި ރާއްޖޭގެ ރަށްތަކާއި ދެމެދު
ކުރައްވަމުން ގެންދަވާ ފެރީ ދަތުރުތަކުން ނަގަމުންދާ ފީތައް މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުން ބޮޑުކޮށްފައިވާތީ، ދިވެހި
ވިޔަފާރިވެރިން އަދި ޢާންމުންނަށް ލިބެމުން އައި ފައިދާތަކަށް ނޭދެވޭ އަސަރު ފޯރާފައިވާތީ، އެކަން ބައްލަވައިދެއްވުން އެދި
ފޭދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިހާދު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށްފަހު ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް
ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ރިޕޯޓެވެ. މި ރިޕޯޓުގައި ހިމެނިފައި ޖަދުވަލުތަކަކީ މި ރިޕޯޓުގެ ބައެކެވެ.
2. ކޮމިޓީން މައްސަލަ ދިރާސާކު ރުމުގައި ރިޢާޔަތްކު ރި ލިޔުންތަ ކާއި ބޭއްވި ބައްދަލުވުންތައް :
މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން އިންޑިއާގެ ޓުޓިކޮރިންއާއި އައްޑޫއާ ދެމެދު ކުރާ ކާގޯ ފެރީ
ދަތުރުތަކުން ނަގާ ފީތައް ބޮޑުކޮށްފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމުގައި ކޮމިޓީން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވަނީ
ތިރީގައި ލިސްޓްކުރެވިފައިވާ ސިޓީތަކާއި ބައްދަލުވުންތަކުން ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކުގެ މައްޗަށެވެ.
2.1. މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުގެ ނަންބަރު 13 (113-CEO/57/2021/12 ސެޕްޓެންބަރު (2021 ސިޓީއާއި،
ނަންބަރު 27 (113-CEO/57/2021/13 ސެޕްޓެންބަރު (2021 ސިޓީއާއި އަދި ނަންބަރު 113-
04 (CEO/57/2021/14 އޮކްޓޫބަރު (2021 ސިޓީ؛
2.2. މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ނަންބަރު 08 (MSS/323/2021 ސެޕްޓެންބަރު
(2021 ސިޓީ؛
25 .2.3 އޮކްޓޫބަރު 2021 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ކޮމިޓީގެ 48 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ
ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި އަދި ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްގެ ބޭފުޅުން މި ކޮމިޓީއަށް
ޙިއްޞާކުރައްވާފައިވާ މަޢުލޫމާތު؛
27 .2.4 އޮކްޓޫބަރު 2021 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ކޮމިޓީގެ 51 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑްގެ
ބޭފުޅުން މި ކޮމިޓީއަށް ޙިއްޞާކުރައްވާފައިވާ މަޢުލޫމާތު؛ އަދި
5
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
23 .2.5 ނޮވެންބަރު 2021 ވަނަ ބޭއްވުނު ކޮމިޓީގެ 53 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑް އަދި
މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ބޭފުޅުން މި ކޮމިޓީއަށް ޙިއްޞާކުރައްވާފައިވާ މަޢުލޫމާތު.
3. މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކޮމިޓީން ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ގޮތް :
މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން އިންޑިއާ އާއި ރާއްޖޭގެ ރަށްތަކާއި ދެމެދު ކުރައްވަމުން ގެންދަވާ
ފެރީ ދަތުރުތަކުން ނަގަމުންދާ ފީތައް މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުން ބޮޑުކޮށްފައިވާތީ، ދިވެހި ވިޔަފާރިވެރިން އަދި ޢާންމުންނަށް
ލިބެމުން އައި ފައިދާތަކަށް ނޭދެވޭ އަސަރު ފޯރާފައިވާތީ، އެކަން ބައްލަވައިދެއްވުން އެދި ފޭދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު
ނިހާދު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް 06 ސެޕްޓެންބަރު 2021 ގައި ބޭއްވުނު ކޮމިޓީގެ 36 ވަނަ
ބައްދަލުވުމުގައި ނިންމިއެވެ. އެގޮތުން މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުން ނަންގަވަމުންދާ ބަނދަރުގެ ފީތައް ބޮޑުކުރައްވާފައިވާ
ސަބަބު އަދި ފެރީ ދަތުރުތަކާ ގުޅޭ އިތުރު މަޢުލޫމާތު މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީއިން ސާފުކުރުމަށް ނިންމިއެވެ.
މި މަޢުލޫމާތު ދިރާސާކުރުމަށްފަހު، އައްޑޫ ސިޓީ، ކުޅުދުއްފުށި ސިޓީ، ހުޅުމާލެ އަދި މާލޭގެ ބަނދަރުން ފާއިތުވި 5 އަހަރު
މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުން ނަންގަވާފައިވާ ހުރިހާ ފީ އަދި ޗާޖެސްތަކާ ގުޅޭ މަޢުލޫމާތު ހޯދިއެވެ. އަދި މި މައްސަލައާ
ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީން ވަނީ މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑާއި، މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީ އަދި ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ
އޯގަނައިޒޭޝަންއާ ވަކިވަކިން ބައްދަލުކޮށް މަޢުލޫމާތު ސާފުކޮށްފައެވެ. އެހެންނަމަވެސް އެ ކުންފުނިތަކުން ދީފައިވާ ބައެއް
މަޢުލޫމާތުތަކުގައި ފުށުއެރުންތައް ހުރުމުން ކޮމިޓީން ވަނީ 23 ނޮވެންބަރު 2021 ގައި ބޭއްވުނު ކޮމިޓީގެ 54 ވަނަ
ބައްދަލުވުމުގައި މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑާއި އަދި މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީއާ އެއްކޮށް ބައްދަލުކޮށް، ފީތައް
އަގު ބޮޑުވެފައިވާ ސަބަބު އަދި އެ ދެ ކުންފުންޏަށް މިކަމުގައި ދިމާވެފައިވާ ގޮންޖެހުންތަކާ ގުޅޭގޮތުން މަޝްވަރާކޮށްފައެވެ.
6
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
4. މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީން ފާހަގަކުރާ ކަންކަން:
މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން އިންޑިއާގެ ޓުޓިކޮރިންއާއި އައްޑޫއާ ދެމެދު ކުރާ ކާގޯ ފެރީ
ދަތުރުތަކުން ނަގާ ފީތައް ބޮޑުކޮށްފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ކުންފުނިތަކުން
ޙިއްޞާކުރައްވާފައިވާ މަޢުލޫމާތާއި އަދި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި މަޝްވަރާކޮށް، ކޮމިޓީއަށް ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުގެ
އަލީގައި މެންބަރުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ މައިގަނޑު ނުކުތާތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ.
4.1. މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީއިން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ކަންތައްތައް:
4.1.1. އައްޑޫއަށް އެމް.އެސް.އެސްގެ ފަރާތުން ކުރިއަށްގެންދާ ޚިދުމަތަކީ ޖެނެރަލް ކާގޯ ބޯޓެއްގެ ޚިދުމަތްކަމަށާއި،
ދަތުރުތައް ފެއްޓެވިއިރު ލަފާކުރެއްވީ ވިހި ދުވަހަކުން ޓާންއެރައުންޑްވާނެކަމަށާއި، މިއަހަރުގެ އޮކްޓޫބަރަށް
ދަތުރުތައް ފެށިތާ އެއް އަހަރުވީ އިރު މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ކުރެވުނީ ޖުމްލަ 13 ދަތުރުކަމަށާއި، 4 ވަނަ
ދަތުރުގަޔާއި 11 ވަނަ ދަތުރުގައި ފްރައިޓުގެ އަގު ބޮޑުކުރެއްވިކަމަށް؛
4.1.2. ދަތުރުތައް ފުރަތަމަ ފެއްޓެވިއިރު ޕެރިޝަބަލް މުދާ އުފުލަން ފެއްޓެވީ ޓަނެއް 35 ޑޮލަރަށް ކަމަށާއި މިހާރު މި
އަގު 85 ޑޮލަރަށް ބޮޑުކުރައްވާ ފައިވާކަމަށާއި އަދި ޖެނެރަލް ކާގޯ އުފުލަން ފުރަތަމަ ފެއްޓެވީ ޓަނެއް 40
ޑޮލަރަށްކަމަށާއި މި އަގުވެސް މިހާރު 65 ޑޮލަރަށް ބޮޑުކުރައްވާފައިވާކަމަށާއި އަދި ލަކުޑި ވޮއްޑާއެއްގައިވެސް
ޓުޓިކޮރިންއިން ޕެރިޝަބްލް މުދާ މާލެ ގެނެވެނީ 85 ޑޮލަރަށްކަމަށާއި އެހެންކަމުން މިހާރު ވެސް މާކެޓް ރޭޓުން
ބަލާނަމަ އައްޑޫ ރައްޔިތުންތައް އެ ކާގޯ ލިބެނީ ކުޑަ އަގެއްގައިކަމަށް. އަދި ފްރައިޓުގެ އަގު ބޮޑުކުރައްވާފައިވާ
އެއް ސަބަބަކީ އަންދާޒާކުރެވުނު ދުވަހަށް ވުރެ ދަތުރުގެ މުއްދަތު ދިގުވާތީ، ދަތުރުގެ ޚަރަދުތައް ބޮޑުވުމުންކަމަށް؛
4.1.3. އެ ކުންފުނިން ހަމަޖައްސާފައި އޮތީ ވިހި ދުވަހުން ދަތުރެއް ކުރާގޮތަށް ނަމަވެސް، މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުން
7
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
ލިބޭ ޚިދުމަތްތަކުގެ ފެންވަރު ދަށްވުމުގެ ސަބަބުން ލަފާކުރިގޮތަށް އެކަން ނުވާކަމަށާއި، ބަނދަރުގެ ފީތައް
އެމް.ޕީ.އެލްއިން ކަނޑައަޅުއްވާފައި ހުރީ ގަވާއިދުން ހިތަދޫ ބަނދަރަށް ބޯޓެއް ނުދާއިރު އެ ތަނުގެ ޚަރަދުތައް
ދެކޮޅު ޖެއްސޭވަރަށްކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް، އެމް.އެސް.އެސް އިން ގަވާއިދުން ސަރވިސްއެއް ދޭން ފެއްޓެވުމުން
އެ ރޭޓު ރިވައިޒްކުރައްވާނެކަމަށް އެމް.ޕީ.އެލްއިން ވިދާޅުވެފައި ވީ ނަމަވެސް އެ ކުންފުނިން ރޭޓަކަށް ބަދަލެއް
ގެންނަވާފައިނުވާކަމަށް ؛
4.1.4. ބޯޓު ހުސްކުރަން 14 ވަރަކަށް ދުވަސް ނަގާކަމަށާއި ކާގޯ ބޭލުމުގެ އޮޕަރޭޝަންސްގެ ފެންވަރު ދަށްކަމަށާއި
އެގޮތަށް ބޮޑަށް ދިމާވަނީ އެ ޖެޓީގައި އޮންނައިރު ބޯޓު ރޯލުކުރާވަރުން ކްރޭން އޮޕަރޭޓްކުރަން އުނދަގޫވުމާ މި
ކަހަލަ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެންކަމަށް؛
4.1.5. ބޯޓަށް ފެންލުމުގެ އިންތިޒާމެއްވެސް ނެތްކަމަށާއި ކާގޯ މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ގަޑީގައި ފެންލުމުގެ ހުއްދައެއް
ނޯންނަކަމަށާއި އެހެންކަމުން ކާގޯ މަސައްކަތް ނިންމާފައި އަދި ފެން ލާންވެސް ވަރަށް ގިނަ ވަގުތު
ހޭދަކުރަންޖެހޭކަމަށް؛
4.1.6. އައްޑޫ ވިޔަފާރިވެރިން ގެންގޮސް ޕެރިޝަބަލްސް މުދާ ބޯޓުން ބޭލުމުން ، އެތަކެތި ބަހައްޓަންޖެހެނީ އަވީގައިކަމަށާއި
ދެން އެމީހުން ކޮނޑަށްލައިގެން މުދާތައް ގެންދާއިރުގައި، އަވަހަށް ހަލާކުވުމުގެ ފުރުޞަތު އޮންނަކަމަށާއި
އެހެންކަމުން ގަވާއިދުން އެ ބަނދަރަށް ބޯޓު ދާނަމަ، ޕެރިޝަބަލް މުދާ ބަހައްޓަން ޙާއްޞަ ޝެޑެއްވެސް
ހުންނަންޖެހޭކަމަ ށް؛
4.1.7. ހިތަދޫ ބަނދަރުގައި ސްޓެވިޑޯރިންގގެ މުވައްޒަފުން ނުތިބޭ ތީ، ކޮންމެފަހަރަކު ބޯޓު އަންނަންވާއިރަށް މަޖޫރީ
ގްރޫޕެއް ކުއްޔަށް ނަގަނީކަމަށާއި އެއީ މި މަސައްކަތް ހަލުއިކޮށް ކުރެވޭވަރުގެ ތަޖުރިބާ ހުރި މުވައްޒަފުންނަށް
ގިނަފަހަރު ނުވާނެތީ، މިއީ ވެސް މަސައްކަތުގެ ސްޕީޑް ލަސްވުމަށް ދިމާވެދާނެ ސަބަބެއްކަމަށް ؛ އަދި
8
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
4.1.8. ފްރައިޓްގެ އަގު ބޮޑުކުރައްވާފައިވާ މައިގަނޑު ސަބަބަކީ ކޮންޓެއިނަރގައި މުދާ އުފުލައިދޭ އަގުތައް ދުނިޔޭގެ
މާކެޓުގައި 130 އިންސައްތަ އުފުލިފައިވާތީކަމަށާއި ޝަކުވާ ލިބެމުންދަނީ 35 ޑޮލަރުން 85 ޑޮލަރަށް އަގު
ބަދަލުވުމުންކަމަށާއި ނަމަވެސް ދުނިޔޭގެ މާކެޓަށް އައި ބަދަލަށްވެސް ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭކަމަށް. އަދި ފުރަތަމަ
ދަތުރުތައް ފެއްޓެވިއިރު ޕެރިޝަބްލް މުދާ މާލޭއަށް ގެނެސްދޭ ރޭޓަކީ 38 ޑޮލަރުކަމަށާއި ނަމަވެސް އައްޑޫއަށް
މުދާ ގެންނަން ވިޔަފާރިވެރިންނަށް ބާރުއެޅުމުގެ ގޮތުން އެ ކުންފުނިން ދަތުރުތައް ފެއްޓެވީ މާލެއަށްވުރެން ވެސް
ހެޔޮ އަގެއްގައިކަމަށާއި އޭރު ލަފާކުރައްވާފައިވަނީ 20 ދުވަހުން ދަތުރެއްކުރެވޭނެކަމަށް އަންދާޒާކުރެވުނު
ނަމަވެސް އެކޮޅުގެ ބަނދަރުގައި ދިމާވާ މައްސަލަތަކާ ހެދި ލަފާކުރައްވާފައިވާ ގޮތަށް ނުވާކަމަށް.
4.2. މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުން ފާހަގަކުރަ އްވާފައިވާ ކަންތައްތައް :
4.2.1. އެންމެފަހުން ޖެނެރަލް ޓެރިފްތަކަށް ބަދަލެއް ގެނެވިފައިވަނީ 2011 ވަނަ އަހަރުގައިކަމަށާއި ޕައިލެޓޭޖް ފީއަށް
ބަދަލުގެނެވިފައިވަނީ 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ޑިސެންބަރުގައިކަމަށާއި، ޕައިލެޓޭޖް ފީ ބޮޑުކުރެއްވިއިރު މައިގަނޑު
ގޮތެއްގައި އަސާސަކަށް ބައްލަވާފައިވާނީ، ޢާންމުކޮށް ރާއްޖެއަށް މުދާ ހިފައިގެން އަންނަ ކޮންޓެއިނާ ބޯޓުފަހަރު
އަދި އެއަށްވުރެ ކުދި ލަކުޑި ބޯޓުފަހަރުތަކުގެ ޕައިލެޓޭޖް ފީތަކަށް ބަދަލެއް ނާންނަގޮތަށްކަމަށާއި އަދި ރާއްޖެއަށް
އަންނަ ވަރަށް ބޮޑެތި އާގުބޯޓުފަހަރާއި، ކްރޫ ޗޭންޖަށް އަންނަ ބޯޓު ފަހަރާއި އަދި ހެންޑަލްކުރަން އުނދަގޫވާވަރު
ބޮޑެތި ބޯޓުތަކުން ނެގޭ ފީތައް އެކަށީގެންވާ ވަރަށްވުރެ ކުޑަކަމަށް ފެންނާތީ، މި ސަރަޙައްދުގެ އެހެން
ބަނދަރުތަކުގެ ފީތަކަށްވެސް ރިޢާޔަތްކުރެއްވުމަށްފަހު، އެއަށްވުރެ ދަށް އަގެއް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަމަށާއި އެ
ބޮޑު ޗާޖު ނެގޭނީ ހަމައެކަނި ބޮޑެތި ބޯޓުތަކުންކަމަށް؛
4.2.2. ޕައިލޮޓޭޖް ފީއަށް ހަމައެކަނި ބަދަލުގެނެސްފައިވަނީ މާލޭ ބަނދަރުންކަމަށާއި ކުޅުދުއްފުށީ ބަނދަރާއި ހިތަދޫ
ބަނދަރުން ޕައިލޮޓޭޖް ފީތަކަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ނުގެންކަމަށާއި އެހެންކަމުން މާލެ ބަނދަރުގެ ޕައިލޮޓޭޖް ފީއަށް
ގެނައި ބަދަލާ ގުޅިގެން ހިތަދޫ ބަނދަރަށް ނުވަތަ ކުޅުދުއްފުށި ބަނދަރަށް ގެންދާ މުދަލުގެ އަގަށް ބަދަލެއް
އަންނަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް . އަދި ހިތަދޫ ޕޯޓް ލިމިޓެޑުގެ ބޯޑުން ނުވަތަ އެމް.ޕީ.އެލްގެ ބޯޑުން ފާސްނުކޮށް
9
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
ޓެރިފަކަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ނުގެނެވޭނެކަމަށާއި ނަމަވެސް ހިތަދޫ ބަނދަރުން ނެގޭ ބަރތިންގ ފީ މާލެއަށް ވުރެ
44 ރުފިޔާ ބޮޑުކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަމަށާއި ހިތަދޫ ބަނދަރުގެ ބަރތިންގ ފީއަކީ 248 ރުފިޔާކަމަށާއި މާލޭ
ބަނދަރުން ނެގޭ ބަރތިންގ ފީއަކީ 204 ރުފިޔާކަމަށާއި އެއީ މީގެ 7 އަހަރު ކުރީއްސުރެވެސް ކަނޑައަޅާފައިވާ
އަގެއްކަމަށާއި އެގޮތަށް ކަނޑައެޅިފައި ހުރި ސަބަބެއް ނޭނގޭކަމަށް؛
4.2.3. އެ ކުންފުންޏާ ޙަވާލުކުރެވިގެން ހިތަދޫ ބަނދަރު ހިނގާތާ ގާތްގަނޑަކަށް ދިހަ އަހަރުވެއްޖެކަމަށާއި އޭރުއްސުރެ
އެތަނަށް ހިނގާ ޚަރަދުތައް ކުރައްވަމުންދާކަމަށާއި އެހެންކަމުން އެމް.އެސް.އެސްގެ ބޯޓުން އެ ބަނދަރުގެ ޚަރަދު
ފޫބައްދަމުންދާކަމަށް ބުނާ ވާހަކައަކީ އެއްވެސް އަސާސެއް ނެތް ވާހަކައެއް ކަމަށާއި ބޮންތި 2- އަށް ޗާޖުކުރާނީ އެ
ބޯޓުގެ ލެންތަށް ކީ ވޯލް ޗާޖާއި އެ ބޯޓުން ގެންނަ ކާގޯއަށް ސްޓެވިޑޯރިންގ ޗާޖު އަދި އެ ބޯޓު އެތަނުން
ކްލިއަރކޮށްގެން ގެންދާ މުދަލަށް ހެންޑްލިންގ ޗާޖުކަމަށް؛
4.2.4. "ބޮންތި2-" އައްޑޫއަށް އޮޕަރޭޓުކުރަން ފަށާފައިވަނީ 2020 ވަނަ އަހަރުގައިކަމަށާއި މުޅި އެއްކޮށް އެ ބޯޓުން
އައްޑޫއަށް 13 ދަތުރުކޮށްފައިވާކަމަށާއި، ބޯޓު ހުސްކުރަން 20 ދުވަސްނަގާކަމަށް އެ ކުންފުނިން ކޮމިޓީއާ
ޙިއްޞާކުރައްވާފައިވާ މަޢުލޫމާތަކީ ކުށެއްކަމަށާއި، އެ 13 ދަތުރުގެ ތެރެއިން އެންމެ ގިނަ ދުވަހަށް ބޯޓު
ބަނދަރުގައި އޮތީ 8 ދުވަހުކަމަށާއި އައްޑޫގައި ހިނގި އެންމެ ބޮޑު ލޮކްޑައުންގެ ތެރޭގަޔާއި އެންމެ ގަދަ
ވިއްސާރައިގެ ތެރޭގައިވެސް ބޯޓު ބަނދަރުގައި އޮތީ 7 ދުވަހުކަމަށާއި އެވްރެޖުކޮށް ކޮންމެ ފަހަރަކު ވެސް 5
ދުވަސް ތެރޭގައި އެ ބޯޓު ޓަރންއެރައުންޑްކޮށްފައިވާކަމަށް؛
4.2.5. ބޯޓު ބަނދަރު ނުކުރެވޭއިރަކު ނޫނީ ބޯޓުން މުދާ ނުބޭލޭއިރަކު ބަނދަރުން ޗާޖު ނުކުރެވޭނެކަމަށާއި ބަނދަރުން
ޗާޖްކުރަނީ ބާތު ފީއާއި، ވޯލްފޭޖާއި، ހެންޑްލިންގއާއި ސްޓެވިޑޯރިންގއާކަމަށާއި މީގެ ތެރެއިން ކޮންމެ ޗާޖެއްވެސް
ކުރެވޭނީ ބޯޓު ކައިރިކުރެވިގެން ނުވަތަ ބޯޓުން މުދާ ބޭލިގެންކަމަށް. އަދި ބޯޓު ކައިރިނުކޮށް ބޯޓު އެންކަރުގައި
މަސައްކަތެއް ނުކޮށް އޮންނަ ވަގުތަކަށް އެމް.ޕީ.އެލަކަށް ޗާޖެއް ނުނެގޭނެކަމަށާއި އެކަން އެ ކުންފުނީގެ ޓެރިފް
ފޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެކަމަށް؛
10
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
4.2.6. ހިތަދޫ ބަނދަރުގެ ޚިދުމަތްތަކުގެ ފެންވަރު ދަށްކަމަށް ޤަބޫލުކުރައްވާކަމަށާއި އެ ބަނދަރު ހަދާފައި ހުރިގޮތުން ބޯޓު
ރޯލްކުރާކަމަށާއި، އެކަމާ ހެދި މުދާ ބޭލުމުގައި ބޮޑެތި ގޮންޖެހުންތަކެއް ދިމާވާކަމަށާއި އެކަމަށް ޙައްލެއް ހޯދުމަށް
މިހާތަނަށް ވަރަށް ގިނަ މަސައްކަތްތައްވެސް ކުރައްވާފައިވާކަމަށާއި، މިހާރު އެމް.ޓީ.ސީ.ސީއާ އެއްކޮށް ކުރެވޭ
މަސައްކަތުން ރައްކާތެރިކަމާ އެއްކޮށް ބޯޓު ބާތުކުރެވޭނެ ބާތެއް މި އަންނަ އަހަރުގެ ތެރޭގައި ހެދިގެންދާނެކަމަށް؛
4.2.7. މީގެ ކުރީގައި ހިތަދޫ ބަނދަރާ ހަމައަށް ވަރަށް މަދުފަހަރަކު ނޫނީ ޕެރިޝަބަލް މުދާ އުފުލާ ބޯޓެއް އައިސްފައިނުވާތީ،
ޕެރިޝަބަލްއަށް ޙާއްޞަ ޝެޑެއް އެޅުމުގެ ބޭނުމެއް ކުރީގައި ނެތްކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް އެމް.އެސް.އެސްއިން
ދަތުރުތައް ފެށުމުން ރަނގަޅު ތަރުހީބެއް ލިބި، ފުދޭވަރެއްގެ ގިނަ ޢަދަދެއްގެ ޕެރިޝަބަލް މުދާ ގެންނަން
ފެށުނުކަމަށާއި ކޮވިޑް ލޮކްޑައުނާއި ގުޅިގެން ކުއްލިއަކަށް ޝެޑެއް އެޅުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިފައިނުވާކަމަށް؛
4.2.8. ހިތަދޫ ބަނދަރުގައި ފެން ލައިނެއް އަޅަން ފެނަކަ ކޯޕަރޭޝަނާ ކުރިންވެސް މަޝްވަރާކުރައްވާފައިވާކަމަށާއި
ހިތަދޫ ބަނދަރުގެ ކީވޯލް އިންނަނީ ރަށުގެ ގޮނޑުދޮށުން ފެށިގެން ގާތްގަނޑަކަށް 1 ކިލޯމީޓަރު ދިގު
ކޯސްވޭއަކުންކަމަށާއި، އެހެންކަމުން އެ ކޯސްވޭގެ ދިގުމިނުގެ ހޮޅިއެއް އަޅައިގެން ނޫނީ އެތަނަށް ފެން ދެވެން
ނެތްކަމަށާއި އެއީ ވަރަށް ބޮޑު ޚަރަދެއްކަމުން، އެ ހޮޅިން ފެން ވިއްކައިގެން އެތައް އަހަރަކުން ވެސް އެ ހޮޅީގެ
ކޯސްޓު ކަވަރުނުކުރެވޭނެތީ، ފެނަކަ ކޯޕަރޭޝަނުން އެކަންތައް ކުރަން އެހާބޮޑަށް ބޭނުންނުވާކަމަށް؛
4.2.9. މާލެ ކޮމަރޝަލް ހާބަރުގައި 3 ޝިފްޓަށް މަސައްކަތްކުރެވޭ ވަރަށް ސްޓެވިޑޯރިންގގެ މުވައްޒަފުން ތިބޭކަމަށާއި
އެހެންނަމަވެސް، ހިތަދޫ ބަނދަރަށް އެހާ މަދުން ބޯޓުތައް ވަންނައިރު އެ އަންނަ ބޯޓުން މުދާ ބާލަން އެ ޢަދަދަށް
ފުލްޓައިމް މުވައްޒަފުން ނުނެގޭނެކަމަށާއި އެހެންކަމުން ބޯޓު ހުސްކުރަން ލޭބަރުންގެ ގްރޫޕެއް ނަގަނީކަމަށާއި
އެގޮތަށް ނަގަނީ އެ ބަނދަރަކީ ކުރިއްސުރެވެސް ގެއްލުމުގައި ހިންގާ ތަނެއްކަމަށްވެފައި ސަސްޓެއިނަބަލްކޮށް 3
ޝިފްޓަށް ނޫނީ 2 ޝިފްޓަށް މަސައްކަތްކުރާ ވަރަށް އަބަދު މަސައްކަތް ނޯންނާތީކަމަށް. އަދި ހޭންޑްލިންގ ޗާޖާއި
ސްޓެވިޑޯރިންގ ޗާޖަކީ ފިކްސްޑް އެއްޗެއްކަމަށާއި ކުންފުނީގެ މުވައްޒަފުން އެ މަސައްކަތް ކުރިއަސް އަދި
އައުޓްސޯސްކޮށްގެން ކުރިއަސް އަގަކަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ނާންނާނެކަމަށް. ސްޓެވިޑޯރިންގ އައުޓްސޯސްކުރަނީ
އެއް އަހަރުގެ ކޮންޓްރެކްޓަކަށްކަމަށާއި އިޢުލާނުކޮށްގެން އެންމެ ރަނގަޅު އަގެއް ހުށަހަޅާ އަދި އެކަމުގެ ތަޖުރިބާ
ހުރި ފަރާތަކަށް ކޮންޓްރެކްޓްދެއްވަނީކަމަށް؛
11
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
4.2.10. މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި އެމް.އެސް.އެސްއާ މަޝްވަރާކުރެވިފައި ވަނީ މާލެ ކޮމާޝަލް ބަނދަރުން ނެގޭ ޕައިލޮޓޭޖް
ފީއާއި ޓަގް ހަޔަރ ޗާޖަސް ބޮޑުވެގެންކަމަށާއި، މާލޭ ބަނދަރުން ނަގާ އެއް ރޭޓުތަކެއް ކުޅުދުއްފުށި ޕޯޓާއި ހިތަދޫ
ޕޯޓުން ނަގާތީ އެކަމުގެ ކަންބޮޑުވުމެއް އެބޭފުޅުންގެ އޮތްކަމަށާއި އެ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވާ ގޮތުގައި ރީޖަނަލް
ބަނދަރުތަކުން ނަގާ ފީތައް މާލެއަށް ވުރެ ކުޑަވާންޖެހޭކަމަށް. އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން މިހާރު
މަޝްވަރާކުރައްވަމުންދާކަމަށާއި، ބަނދަރުގެ ފީތައް ކުޑަކޮށްފިނަމަ މިހާރު ލިބޭ ގެއްލުމަށްވުރެ ގެއްލުން
ބޮޑުވާނެކަމަށާއި ނަމަވެސް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އަގު ކުޑަކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރައްވަމުންދާކަމަށް؛
4.2.11. ކުޅުދުއްފުށި ބަނދަރުވެސް ހަދާފައިވަނީ ކުޑަ ބޯޓުތަކަށް ޓާގެޓްކޮށްގެންކަމަށާއި އެތާނގެ ޑްރާފްޓަކީ 4
މީޓަރުވަރުކަމަށާއި އަދި ކީވޯލްގައި އިންނަނީ 100 މީޓަރުކަމުން ވެއްދެނީ ހަމައެކަނި ކުދި ބޯޓުތައްކަމަށް.
އެހެންކަމުން އިންޑިއާގެ ކޮޗިންއިން ބޯޓު އޮޕަރޭޓުކުރަން ފެށިއިރު އައީ ފުދޭވަރެއްގެ ބޮޑު ބޯޓެއްކަމުން، އެ ބޯޓަށް
ކުޅުދުއްފުށި ބަނދަރަށށް ކައިރިނުކުރެވޭތީ އެ ބޯޓު އެންކަރޭޖުގައި ބާއްވައިގެން އޮޕަރޭޓްކުރަންޖެހުމުން ހިންގުމުގެ
ޚަރަދުތައް ބޮޑުވާކަމަށް. މި މައްސަލަ ޙައްލުކުރުމަށް ކުޅުއްދުއްފުށި ބަނދަރުގެވެސް ޑިވެލޮޕްމަންޓު ޕްލާނެއް
ހެދުމަށްފަހު، އެ ޕްލޭނަށް އެމް.ޓީ.ސީ.ސީއާ އެއްކޮށް މަސައްކަތްކުރެވެމުންދާކަމަށާއި، ވަޞީލަތްތައް
ރަނގަޅުކުރުމަށް އިންވެސްޓުކުރުމަށް ރިކުއަރމަންޓު އެބަހުރިކަމަށް؛
4.2.12. މާލޭ ކޮމާޝަލް ހާބަރުގައި ކީވޯލަށް އޮންނަނީ ފަސްޓްކަމް ފަސްޓް ސަރވް ބޭސިސްގައިކަމަށާއި އެއީ އެކަން
ޢާންމުކޮށް ހިނގާ އުސޫލުކަމަށާއި ނަމަވެސް އެމް.އެސް.އެސްއިން ބޭނުންފުޅުވަނީ އެ ކުންފުނީގެ ބޯޓު އަބަދުވެސް
މަގަތު ފާލަމަށް ލާން ޕްރިއޮރިޓީ ދިނުމަށްކަމަށާއި، 3 ކުންފުންޏަކުން އެ ބަނދަރަށް ބޯޓު ކައިރިކުރާއިރު
ކުންފުނީގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅިފައިވާގޮތުން ވަކި ބަޔަކަށް ޕްރިއޮރިޓީއެއް ދިނުމަކީ ކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫންކަމަށް؛
4.2.13. މާލޭ ވިޔަފާރި ބަނދަރަށް އެތެރެކުރެވޭ މުދަލުގެ ތެރެއިން ޕްރިޝަބަލް މުދާ ފިޔަވައި އެހެނިހެން މުދަލަށް ފްރީ
ސްޓޯރޭޖްގެ ގޮތުގައި 10 ދުވަސް ދީފައިވާނެކަމަށާއި މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މުދާ ކްލިއަރކުރުމުގެ ފުރުޞަތު
ވިޔަފާރވެރިންނަށް ލިބިފައިވާކަމަށާއި، ޑެމަރޭޖު އަރަން ފަށާނީ އެ 10 ދުވަހުގެ ފަހުންކަމަށާއި އަދި އޭގެ ބޭނުމަކީ
12
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
އެ 10 ދުވަހުގެ ފަހުން ކޮންޓްއިނަރު ބަހައްޓަން ސްޓޯރޭޖެއް ގޮތަށް ބަނދަރު ނުދިނުންކަމަށާއި، ބަނދަރުގައި
އޮންނަނީ ކުޑަކުޑަ ޖާގައެއްކަމުން ބަނދަރު ކޮންޖެސްޓްވިޔަ ނުދިނުމަކީ އެ ކުންފުނީގެ އެންމެ ބޮޑު އެއް
މަޤްޞަދުކަމަށް؛
4.2.14. މާލޭ ބަނދަރަށް ބާލާ ރީފާކޮންޓެއިނަރަކަށް ފުރަތަމަ އެއް ގަޑިއިރު އިލެކްޓްރިސިޓީ ޗާޖު އިންނަނީ ހިލޭކަމަށާއި
އޭގެފަހުން އިލެކްޓްރިސިޓީ ޗާޖެއް ނަގާކަމަށާއި ނަމަވެސް އެ ކުންފުނިން ހަމައެކަނި ޗާޖުކުރަނީ ކަރަންޓަށް
ނޫންކަމަށާއި އިލެކްޓްރިސިޓީ ސަރވިސްގެ އިތުރަށް ވަކި ޓެމްޕަރޭޗަރއެއްގައި ކޮންޓެއިނަރ ބެހެއްޓުމާއި
ކޮންޓެއިނަރގެ ލޮގް ރިކޯޑްތައް ނަގައި ގަޑިންގަޑިއަށް ބެލެހެއްޓުމަށް ޙާއްޞަ މުވައްޒަފުން ތިބޭކަމަށާއި އަދި އޭގެ
އިތުރަށް ކޮންޓެއިނަރގައި ހުންނަ މުދާ އެމް.ޕީ.އެލްގެ އިހުމާލަކުން ނޫނީ ކަރަންޓު ކެނޑިގެންވެސް ހަލާ ކުވެއްޖެނަމަ
އޭގެ އިންޝުއަރެންސް ޕްރީމިއަމް ކުންފުނިން ދައްކަންޖެހޭކަމަށާއި އަދި ސްޓެލްކޯއިން ކަރަންޓުދާ ޙާލަތުގައި
ބޭނުންކުރުމަށް ބެކަޕް ޕަވަރ ސްޓޭޝަނަކަށް އިންވެސްޓްކޮށްފައިވާކަމަށާއި އެހެންކަމުން އިލެކްޓްރިސިޓީ ޗާޖު
ތެރޭގައި މި ހުރިހާ ޗާޖެއްވެސް ހިމަނާފައިވާނެކަމަށާއި އެގޮތުން ކޮންމެ 24 ގަޑިއިރަކަށް 20 ފޫޓު
ކޮންޓެއިނަރަކަށް 700 ރުފިޔާ އަދި 40 ފޫޓުގެ ކޮންޓެއިނަރަކަށް 1400 ރުފިޔާ ނަންގަވާކަމަށް؛
4.2.15. މެރިޓައިމްއާ ގުޅޭ ޤާނޫނުތައް، ޚާއްޞަކޮށް ބަނދަރުތަކާ ގުޅޭ ޤާނޫނެއް ނެތުމުން އެކަން ޓްރާންސްޕޯޓް އޮތޯރިޓީގެ
ސަމާލުކަމަށް ވަރަށް ގިނަފަހަރު ގެނެވިފައިވާކަމަށާއި އެމް.ޕީ.އެލް އަކީ އޮޕަރޭޓަރެއްކަމަށާއި ޢާންމުންނާ ގުޅޭ
ކަންތައްތައް ރެގިއުލޭޓްރީ ބޮޑީއެއް ނޫންކަމަށް. އެ ކުންފުންޏަކީ ރެގިއުލޭޓްރީ ބޮޑީއަކުން ކަނޑައަޅާފައި އޮންނަ
މިންގަނޑުތަކަކަށް އޮޕަރޭޓްކުރަންޖެހޭ ބައެއްކަމަށާއި ކުންފުނިން އަމިއްލައަށް ގަވާއިދުތައް ހަދާފައި އެ
ގަވާއިދުތަކަށް ޢަމަލުކުރުމުގައި ގިނަ ދަތިތަކެއް ދިމާވާކަމަށާއި އެހެންކަމުން ބަނދަރުތަކުގެ ސްޓޭންޑަރޑް
ރަނގަޅުކުރުމަށް ބަނދަރުތަކާ ގުޅޭ ޤާނޫނާއި ބަނދަރުތަކާ ގުޅުންހުރި ގަވާއިދުތައް ހަރުދަނާ ވާންޖެހޭކަމަށް
ޤަބޫލުކުރައްވާކަމަށް؛ އަދި
4.2.16. ސަރުކާރުން މާލެ ސަރަޙައްދުގައި އާ ކޮމާޝަލް ބަނދަރެއް ހެދުމަ ށް މިހާރު ކުރިއަށްގެންދަވާ ގުޅީފަޅު ޕްރޮޖެކްޓް
ނިމިގެންދާއިރު، އެއީ ފުދޭވަރަކަށް ލާޖު ސްކޭލް އޮޕަރޭޝަނަކަށްވާނެކަމަށާއި އެހެންކަމުން އެ އޮޕަރޭޝަނަށް
13
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
އަންނަންވާއިރަށް ކުރިން ދެންނެވިފަދަ ރެގިއުލޭޓަރީ މެކޭނިޒަމް ޤާއިމްކުރެވިފައި ހުރުމަކީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް
ކަމަށް ދެކޭކަމަށާއި އެ ކުންފުންޏާއެކު މަސައްކަތް ކުރައްވާ ބޭރުގެ ކޮންސަލްޓަންޓުން ވެސް ހަމަ އެގޮތަށް
ޕްރޮޕޯސްކޮށްފައިވާކަމަށް.
4.3. ކޮމިޓީން ފާހަގަކު ރާ ކަންތައްތައް :
4.3.1. މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީއަށް ދިމާވަމުންދާ ދަތިތަކާ ގުޅޭގޮތުން މަޝްވަރާކުރެއްވުމަށް މޯލްޑިވްސް
ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުން އެ ކުންފުންޏާ ބައްދަލުކުރައްވައި، އެބޭފުޅުންނާ ވަރަށް ގިނަ މަޢުލޫމާތު ޙިއްޞާކުރައްވައި،
ދިމާވާ ދަތިތައް ޙައްލުކުރުމުގެ މަސައްކަތް މިހާރުވެސް ކުރައްވަމުންދާކަން؛
4.3.2. އެގޮތުން މާލޭ ބަނދަރުން ނަގާ ރޭޓުތަކަށްވުރެ ކުޑަ އަގެއް ކުޅުދުއްފުށި ބަނދަރާއި ހިތަދޫ ބަނދަރުން ނެގުމާ
ގުޅޭ މަޝްވަރާތައް ކުރައްވަމުންދާކަމަށާއި އަދި ރީޖަނަލް ބަނދަރުތަކަށް އާ ޓެރިފް ރޭޓުތައް 1 ޖަނަވަރީ 2022
އިން ފެށިގެން ކަނޑައެޅިގެންދާނެކަމަށް އެމް.ޕީ.އެލްއިން ލަފާކުރައްވާކަން؛
4.3.3. ބަނދަރުގެ ފެން ލިބުމުގެ މައްސަލަ ޙައްލުކުރެވެން އޮތީ 1 ކިލޯމީޓަރުގެ ހޮޅިއެއް އަޅައިގެންކަމުން، މިއީ ވަރަށް
ބޮޑު ޚަރަދަކަށްވާތީ، އެމް.ޕީ.އެލްއިން ވެސް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ކޮންޓްރިއުބިއުޓްކޮށްގެން އެ ފެން ހޮޅި އެޅުމަށް
ފެނަކަ ކޯޕަރޭޝަނާ މަޝްވަރާކުރައްވަމުންދާކަމަށް؛
4.3.4. މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީން ފްރައިޓްގެ އަގު ބޮޑުކުރައްވާފައިވަނީ އަންދާޒާކުރެވުނު ވަރަށްވުރެ
ދަތުރުގެ މުއްދަތު ދިގުވާތީ، ދަތުރުގެ ޚަރަދުތައް ބޮޑުވުމާއި އަދި ދުނިޔޭގެ މާކެޓްގައި ކޮންޓެއިނަރގައި މުދާ
އުފުލައިދޭ އަގުތައް ބޮޑުވުމާ ގުޅިގެންކަމަށާއި އެ ކުންފުންޏަކީ ވިޔަފާރި ކުންފުންޏެއްކަމުން ގެއްލުމުގައި ދަތުރުތައް
ކުރިއަށްނުގެންދެވޭނެކަމާއި، ސަރުކާރުން ސަބްސިޑީ ލިބޭކަމެއް ނޫން ކަމުން އެކަން ކުރަންޖެހޭނީ ފްރައިޓްގެ އަގަށް
ބަދަލުގެނެސްގެން ސަސްޓެއިނަބަލްކޮށްކަން؛
14
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
4.3.5. ފިޒިކަލީ ބޯޓު އައިސްފައި ފުރައިގެންދާ ދުވަހާ ދެމެދު ހިނގާ މުއްދަތަކީ އަދި އެމް.ޕީ.އެލްއިން ސަރވިސްދޭ
ދުވަސްތަކަށް ނުވެދާނެކަމަށާއި، ބައެއް ފަހަރަށް މޫސުން ގޯސްވުމުގެ ސަބަބުން ނޫނީ ބޯޓަށް ދިމާވާ މައްސަލައަކުން
ވެސް ސަރވިސް ނުދީ ހުއްޓާލަންޖެހޭކަމަށާއި، ބޯޓުގެ ސަރވިސް ގަޑިއަށް ބަލާނަމަ، ޓާންއެރައުންޑްއަށް އެންމެ
ގިނަ ދުވަސްކަމަށް ރިކޯޑްކުރެވިފައިވަނީ 8 ދުވަސްކަމަށާއި، ގިނަ ފަހަރަށް އެގޮތަށް ލަސްވަނީ ހިތަދޫ ބަނދަރު
ހެދިފައި ހުރިގޮތުން ބޯޓު ރޯލުކުރުމުން މަސައްކަތް ހުއްޓާލަންޖެހުމާއި، އައްޑޫގެ ފުރަބަންދުވުމުގެ ސަބަބުން
މުވައްޒަފުންނަށް ވަޒީފާއަށް ނުދެވުމުގެ ސަބަބުންނާއި މޫސުން ގޯސްވުމުގެ ސަބަބުންކަމާއި އެވްރެޖުކޮށް ކޮންމެ
ފަހަރަކު ވެސް 5 ދުވަސް ތެރޭގައި އެ ބޯޓު ޓަރންއެރައުންޑްކޮށްފައިވާކަން؛
4.3.6. ބޯޓު ރޯލުކުރުމަކީ ވަރަށް ބޮޑު ގޮންޖެހުމެއްކަމަށާއި ބަނދަރު ހެދިފައިވާ ގޮތުން އެކަމަކީ އެމް.ޕީ.އެލްއަށް
ކޮންޓްރޯލްކުރެވޭނެކަމެއް ނޫންކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް އެކަމަށް ޙައްލެއް ހޯދުމަށް އެ ކުންފުނިން މިހާތަނަށް
ވަރަށް ގިނަ މަސައްކަތްތައް ކުރައްވާފައިވާކަމަށާއި، މިހާރު އެމް.ޓީ.ސީ.ސީއާ އެއްކޮށް ކުރެވޭ މަސައްކަތުން
ރައްކާތެރިކަމާއެކު ބޯޓު ބާތުކުރެވޭނެ ބާތެއް މި އަންނަ އަހަރުގެ ތެރޭގައި ހެދިގެންދާނެކަން؛
4.3.7. ކޮންމެ ފަހަރަކު ބޯޓު އައުމުން މަޖޫރީ ގްރޫޕެއް ކުއްޔަށް ނަގާތީ އެމީހުންގެ ތަޖުރިބާ ނުހުރުމަކީ ވެސް މަސައްކަތް
ލަސްވާ ސަބަބެއްކަމަށް އެމް.އެސް.އެސްއިން ވިދާޅުވީނަމަވެސް، މިކަން ހިނގަނީ މިގޮތަށް ނޫންކަމަށާއި
ސްޓެވިޑޯރިންގ ކުންފުންޏަކަށް އެ މަސައްކަތް އައުޓްސޯ ސްކުރަނީ އެއް އަހަރުގެ ކޮންޓްރެކްޓަކަށްކަމަށާއި
އިޢުލާނުކޮށްގެން އެންމެ ރަނގަޅު އަގެއް ހުށަހަޅާ އަދި އެކަމުގެ ތަޖުރިބާ ހުރި ފަރާތަކަށްކަމަށާއި، ފުލްޓައިމް
މުވައްޒަފުން އެކަމަށް މިވަގުތު ނެގުމަކީ ފައިނޭންޝަލީ ފީސިބަލްކަމެއް ނޫންކަމަށް އެ ކުންފުނިން
ފާހަގަކުރައްވާފައިވާކަން؛
4.3.8. ޕެރިޝަބަލް މުދާ ބަހައްޓާނެ ޝެޑެއް ނެތުމުން، އެ މައްސަލަ ވަގުތީ ގޮތުން ޙައްލުކުރެއްވުމަށް ހިތަދޫ ބަނދަރުގައި
ހުރި ވެއަރހައުސްއިން ޖާގަ ހުސްކޮށް ޕެރިޝަބަލް މުދާ ޑައިރެކްޓް ޑެލިވަރީ ނެހެދޭ ޙާލަތްތަކުގައި އެތާނގައި
15
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
ބެހެއްޓޭނެ އިންތިޒާމް އެމް.ޕީ.އެލްއިން މިހާރު ހަމަޖައްސަވާފައިވާކަމަށާއި އަދި ޕެރިޝަބަލް މުދަލަށް ޙާއްޞަ
ޝެޑެއް އެޅުމުގެ މަސައްކަތް އެ ކުންފުނިން ކުރައްވަމުން ގެންދަވާ ކަން؛
4.3.9. މާލޭ ބަނދަރުގެ އަގަށްވުރެ ހިތަދޫ ބަނދަރުގެ އަގު ބޮޑޭ ބުނެވޭއިރު އަޅާކިޔެނީ ތިލަފުށީގައި ހުރި އަމިއްލަ
ފަރާތްތަކުން އޮޕަރޭޓްކުރާ ޕްރައިވެޓް ބަނދަރުތަކުގެ ފްރައިޓް ޗާޖުތަކާކަމަށާއި މިއީ އެއްގޮތަކަށް އަޅާކިޔޭނެ
އަގުތަކެއް ނޫންކަމަށާއި އެއީ އެ ޕްރައިވެޓް ބަނދަރުތަކަކީ ބަލްކް މުދާތަކަށް ޙާއްޞަކުރެވިފައިވާ
ބަނދަރުތަކެއްކަމާއި ހިތަދޫ ބަނދަރަކީ ބަލްކް މުދާ ބޭލުމަށް ޑިޒައިންކުރެވިފައިވާ ބަނދަރެއް ނޫންކަމުން
އެމް.ޕީ.އެލްއިން ބަލްކް މުދަލަށް ހަމަ ޗާޖުކުރާނީ ޖެނެރަލް ކާގޯއަށްވެސް ޗާޖުކުރާ ރޭޓުންކަމަށްވާތީކަން؛
4.3.10. އެމް.ޕީ.އެލް އިން މިހާރު ޑިޒައިންކުރައްވާފައިވާ ޕްރޮޖެކްޓް ކުރިއަށް ގެންދެވިއްޖެނަމަ ބަނދަރު ތެރެއަށް ބޯޓު
ވަދެވޭ ގޮތް ހެދޭނެކަމަށާއި، އޭރުން ބަނދަރުގެ ޙާލަތު ވަރަށް ބޮޑަށް ރަނގަޅުވާނެކަން؛
4.3.11. ހިތަދޫ ބަނދަރާއި ކުޅުދުއްފުށި ބަނދަރުގެ ޑިވެލޮޕްމަންޓް މާސްޓަރ ޕްލޭން އެމް.ޕީ.އެލް އިން ވަނީ ހަދާފައިކަމާއި
އަދި ހިތަދޫ ބަނދަރުގެ ޑީޓެއިލް ޑިޒައިންއާއި ކޯސްޓިންގެ ޑްރާފްޓްތައް ހެދިފައިވާކަމަށާއި މިހާރު ކުރިއަށްދަނީ
އެ ޕްރޮޖެކްޓްގެ އެންވަޔަރަންމެންޓަލް އިމްޕެކްޓް އެސެސްމަންޓްގެ މަސައްކަތްކަމަށާއި، އެމް.ޓީ.ސީ.ސީއާ
އެއްކޮށް ޓެންޓޭޓިވް އެގްރީމެންޓްއެއްގެ ސޮއިކުރައްވާފައިވާކަމަށާއި ނަމަވެސް އެ ޕްރޮޖެކްޓްގެ ފައިނޭންސް އަދި
ހަމަޖެހިފައިނުވާކަން؛ އަދި
4.3.12. ބަނދަރުތަކުގެ ސަލާމަތާބެހޭ (ސޭފްޓީއާ ބެހޭ) ގަވާއިދެއް ނުވަތަ އުސޫލެއް ޤާއިމްކޮށްފައި ނުވާކަމުން، މި
ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު (M19/SOE/2021/02 މިފަހުން މާލޭ ވިޔަފާރި ބަނދަރުގައި ހިނގާފައިވާ
ނުރައްކާތެރި ދެ ހާދިސާގައި ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް ބެލުމަށާއި، ހެދިފައިވާ ގައިޑްލައިންތަކާއި އުސޫލުތަކާ
އެއްގޮތަށް މާލޭ ވިޔަފާރި ބަނދަރުގައި ސަލާމަތީ ކަންކަން ބެލެހެއްޓެމުންދޭތޯ ބެއްލެވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ
މައްސަލަ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު(ގައި، ވީ އެންމެ އަވަސް ފުރުޞަތެއްގައި ބަނދަރުތަކުގެ
16
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
ޤާނޫނެއް އެކުލަވާލައި، މިޤާނޫނާއެކު އެކުލަވާލަންޖެހޭ ބަނދަރުތަކުގެ ސަލާމަތާބެހޭ ގަވާއިދުތައް
އެކުލަވާލެއްވުމަށް މޯލްޑިވްސް ޓްރާންސްޕޯޓް އޮތޯރިޓީއަށް ދެންނެވިފައިވާކަން.
ކޮމިޓީއަށް ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މި ރިޕޯޓުގެ 5.0 ކޮމިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ކޮމިޓީގެ ނިންމުން
ނިންމިއެވެ.
5. ކޮމިޓީގެ ނިންމު މާއި ކޮމިޓީގެ ހުށަހެޅުންތައް :
މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން އިންޑިއާގެ ޓުޓިކޮރިންއާއި އައްޑޫއާ ދެމެދު ކުރާ ކާގޯ ފެރީ
ދަތުރުތަކުން ނަގާ ފީތައް ބޮޑުކޮށްފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު،
24 ނޮވެންބަރު 2021 ގައި ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ މި އަހަރުގެ 55 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ކޮމިޓީގައި އެވަގުތު ހާޒިރުވެ
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އިއްޠިފާޤުން ނިންމާފައިވަނީ-:
5.1. ފްރައިޓްގެ އަގު ބޮޑުވާން ދިމާވަނީ ބަނދަރުތަކުގައި ހުރި އިންއެފިޝިއެންސީތަކުގެ ސަބަބުން ކަމަށް ކޮމިޓީއަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، ހިތަދޫ ބަނދަރާއި ކުޅުދުއްފުށި ބަނދަރު ތަރައްޤީކުރެއްވުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުން
އެކުލަވާލައްވާފައިވާ މާސްޓަރ ޕްލޭންގެ މަސައްކަތް ފެއްޓުމަށް ބޭނުންވާ ފައިނޭންސް ހަމަޖައްސައިދެއްވުމަށް މިނިސްޓްރީ
އޮފް ފިނޭންސްއަށް ދެންނެވުމަށާއި އަދި އެ ޕްރޮޖެކްޓަށް ބޭނުންވާ ފަންނީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދެއްވުމަށް މިނިސްޓްރީ
އޮފް ނޭޝަނަލް ޕްލޭނިންގ، ހައުސިންގ އެންޑް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރއަށް ދެންނެވުމަށް؛
5.2. މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުން ނަންގަވަމުންދާ ފީތަކުގެ ތެރެއިން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބޮޑުކުރައްވާފައިވަނީ ޕައިލޮޓޭޖް
ފީކަމަށް އެ ކުންފުނިން މަޢުލޫމާތު ދެއްވާފައިވާއިރު، އެ ފީ ބޮޑުކުރުމުގެ ސަބަބުން މައްސަލަތައް ދިމާވާ އޭރިޔާތައް
17
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/SOE/2021/06
ދެނެގަތުމަށް ދިރާސާއެއް ކުރައްވައި، ބަދަލުކުރެވެން ހުރި އޭރިޔާތަކުން އެ ފީ ކުޑަކުރެއްވުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް
ލިމިޓެޑަށް ދެންނެވުމަށް ؛
5.3. ހިތަދޫ ބަނދަރުގައި ދިމާވެފައިވާ ފެނުގެ މައްސަލަ ޙައްލުކުރުމަށް، އެ ބަނދަރުގެ ފެނުގެ ނިޒާމް ޤާއިމްކުރެއްވުމުގެ
މަސައްކަތް މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑާ ގުޅިގެން ކުރެއްވުމަށް ފެނަކަ ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް ދެންނެވުމަށް؛ އަދި
5.4. ރާއްޖޭގެ ބަނދަރުތައް ރެގިއުލޭޓްކުރުމަށް މެރިޓައިމް އޮތޯރިޓީއެއް އޮންނަންޖެހޭކަމަށް މި ކޮމިޓީއަށް ފެންނަކަމަށާއި މި
ރިޕޯޓުގެ 4.3.11 ގައި ދަންނަވާފައިވާ ފަދައިން ބަނދަރުތަކުގެ ޤާނޫނެއް، 150 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި
އެކުލަވާލެއްވުމަށްފަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުއްވުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ސިވިލް
އޭވިއޭޝަނަށް ދެންނެވުމަށް.
ވީމާ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 124 ވަނަ މާއްދާގެ (މ) ގެ ދަށުން، މި ރިޕޯޓު ތިޔަ ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް
ހުށަހަޅަމެވެ. އަދި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް މި ރިޕޯޓާމެދު ގޮތެއް ނިންމަވައި ދެއްވުމަށް އެދި
ދެންނެވީމެވެ.
މޯލްޑިވްސް ސްޓޭޓް ޝިޕިންގ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން އިންޑިއާގެ ޓުޓިކޮރިންއާއި އައްޑޫއާ ދެމެދު ކުރާ ކާގޯ ފެރީ
ދަތުރުތަކުން ނަގާ ފީތައް ބޮޑުކޮށްފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ސްޓޭޓް އޯންޑް
އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް މެންބަރުން ހާޒިރުވި ނިސްބަތް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ ހާޒިރީގެ ތަފްޞީލު
މި ރިޕޯޓުގެ "ޖަދުވަލު2-" ގެ ގޮތުގައި ހިމަނާފައި އެވަނީއެވެ.
24 ނޮވެންބަރު 2021
ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު
ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު
މި ރިޕޯޓުގައި ސޮއިކޮށްފައިވަނީ 25 ނޮވެންބަރު 2021 ގައެވެ. 18
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ

ޖަދުވަލު: 1
ހިތަދ ބަނދަރު އަދި ކުޅުދުއްފުށ ބަނދަރު ތަރައްޤ ކުރެއްވުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑުން ތައްޔާރުކުރައްވާފައިވާ
ކޮންސެޕްޓް ޕްލޭން

150 m

50 m
PROPOSED QUAYWALL

KULHUDHUFFUSHI PORT

Redevelopment Plan

-5M

-5M

EXISTING PORT AREA

AREA TO

BE DREDGED

AREA TO
BE DREDGED

ADMIN

BUILDING

PROPOSED RECLAMATION

AREA FOR FUTURE

DEVELOPMENT

WORKSHOP &

VEHICLE GARAGE

Fast Facts

Quay Wall Length: 150 M
Quay Wall Depth: -12 MSL (min)
Admin Building Size: 225 SQM (min)
Workshop & Vehicle
Garage Building Size: 1300 SQM (min)

150 m

200 m
Quay Wall A

ADDU PORT

Development Area

500 m

ADMIN
BUILDING

Fast Facts
Quay Wall (A) Length: 200 M
Quay Wall (B) Length: 150 M
Quay Wall (A) Depth: -10.5 MSL
Quay Wall (B) Depth: -5 MSL
Admin Building: 300 SQM

STORAGE AREA

FUTURE EXPANSION AREA

ޖަދުވަލު - 2: ހާޒިރީ ރިޕޯޓ
މޯލ ޑިވ ސ ސ ޓޭޓ ޝިޕިނ ގ ކޮމ ޕެނީ ޕ ރައިވެޓ ލިމިޓެޑުނ އިނ ޑިއާގެ ޓިޓޮކޮރިނ އާއި އައ ޑޫއާ ދެމެދު
ކުރާ ކާގޯ ފެރީ ދަތުރުތަކުނ ނަގާ ފީތައ ބޮޑުކޮށ ފައިވާކަމަށ ބަޔާނ ކޮށ ހުށަހަޅާފައިވާ މައ ސަލަ
ދިރާސާކުރެއ ވުމަށ ބޭއ ވި ސ ޓޭޓ އޯނ ޑ އެނ ޓަރޕ ރައިސަސ ކޮމިޓީގެ ބައ ދަލުވުނ ތަކަށ އެ ކޮމިޓީގެ
މެނ ބަރުނ ވަޑައިގެނ ނެވިގޮތުގެ ނިސ ބަތ
 ވަޑައިގެނ ނެވި ބައ ދަލުވުނ - ވަޑައިނުގަނ ނަވާ ބައ ދަލުވުނ S ސަލާމުގައި
Scއެހެނ ކޮމިޓީއެއ ގައި O ރަސ މީ ވަޑައިގަނ ނަވަނ ނުޖެހޭ
    -          24.11.2021 55 1:50
   -   -     -   23.11.2021 54 1:20
   - - -      -   27.10.2021 51 1:40
 S          S   25.10.2021 48 2:55
    S  O    S   29.09.2021 43 1:00
           -  21.09.2021 41 1:00
     S O - 06.09.2021 36 0:30
7 10:15 6 5 2 5 2 7 7 5 6 4 5 7 6 7 ޖުމ ލަ
މުޙައ މަދު ނިހާދު ދާއިރާގެ މެނ ބަރު ފޭދޫ ލަބީބު އިލ ޔާސ މެނ ބަރު ދާއިރާގެ ހުޅުދޫ މުޙައ މަދުދީދީ ޙުސައިނ މެނ ބަރު ދާއިރާގެ މެދު ފުވައ މުލަކު ޙަމީދު ޢަލީ މެނ ބަރު ދާއިރާގެ އިސ ދޫ ކިނބިދޫ ދާއިރާގެ މެނ ބަރު މުޙައ މަދު ނާޝިޒ ޙަލީމ އަޙ މަދު މެނ ބަރު ދާއިރާގެ ތ ދޫ ބިލެ ކެޔޮދޫ ދާއިރާގެ މެނ ބަރު ޙުސައިނ ޤާސިމ ރަޝީދު ފަޟުލ އިބ ރާހީމ މެނ ބަރު ދާއިރާގެ ފެލިދޫ ޝިޔާނ ޙަސަނ މެނ ބަރު ދާއިރާގެ ތޮއ ޑޫ ދަނގެތި ދާއިރާގެ މެނ ބަރު މުޙައ މަދު ނާޘިމ ތުލުސ ދޫ ދާއިރާގެ މެނ ބަރު އިބ ރާހީމ ނަސީމ ދާއިރާގެ މެނ ބަރު އަޙ މަދު ޝިޔާމ ނައިފަރު ވަޙީދު الله ޢަބ ދު މެނ ބަރު ދާއިރާގެ ދިއ ދޫ ރަޝީދު އިބ ރާހީމ މެނ ބަރު ދާއިރާގެ މެދު މާފަނ ނު ހޭދަވި ވަގުތު ބައ ދަލުވުނ ތާރީޚ